

XX. évfolyam, 1. szám, 2017

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

**Gabona és Ipari Növények
XX. évfolyam, 1. szám, 2017**

Megjelenik kéthetente
2017. január 19.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Keresztessyné Mohr Katalin
keresztessyne.mohr.katalin@aki.gov.hu

Közreműködő
Tubáné Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	4
A gabonafélék jegyzése.....	6
Termelői és kikötői árak.....	11
Gabonapiaci információk.....	14
Olajnövény-piaci jelentés.....	16
Szójabab.....	16
Repce.....	16
Napraforgó.....	16
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	17
Termelői és kikötői árak.....	20
Olajmagpiaci információk.....	22
Bioüzemanyag.....	24

Összefoglaló

Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) áruipiaci szekciójában a márciusi szállítású malmi búzát tonnánként 41 ezer forintért, a májusi szállításút 42 ezer forintért jegyezték 2017. január 12-én.

A magyarországi fizikai piacon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 38-39 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica 2017. január első hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbit 16 százalékkal múlta alul.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 415-420 euró/tonna között mozgott 2017 első két hetében.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 101-102 ezer forint/tonna áron cserélt gazdát a napraforgómag 2017. január első hetében, az egy évvel korábbinál 13 százalékkal olcsóbban.

A globális bioetanol-kibocsátás 2017-ben az előző év szintjén stabilizálódhat.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búza front-havi jegyzése 155 dollár (*USD*)/tonna körül hullámozott 2017. január első felében. A párizsi árutőzsdén ezalatt (*Euronext/MATIF*) 170 euró/tonnáig erősödött a termés legközelebbi lejáratra szóló jegyzése. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában 2016. december 14. óta újra lehet kereskedni a malmi búzával, a 2017. márciusi jegyzés 41 ezer forint/tonna, a 2017. májusi 42 ezer forint/tonna szinten került bevezetésre. A takarmánybúzára ellenben továbbra sem érkezett vételi vagy eladási ajánlat, így a kereskedése szünetel. A fizikai piacon átlagosan 41 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott az étkezési, 42 ezer forint/tonna áron

a takarmánybúza január első hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

Kukorica

A chicagói árutőzsdén számottevően emelkedett a kukorica fronthavi jegyzése 2016 utolsó és 2017 első heteiben: január közepéig egészen 157 *USD*/tonnára erősödött. A párizsi árutőzsdén 168-170 euró/tonna környékén jegyezték a terményt a legközelebbi lejáratra vonatkozóan január első felében. A termés márciusi jegyzése nem mozdult a 43 ezer forint/tonna körüli szintről. A magyarországi fizikai piacon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 38-39 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a termés január első hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbi 16 százalékkal múlta alul.

Agrárpolitikai Hírek

- Feldman Zsolt agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár és Mezei Dávid agrár-vidékfejlesztési programokért felelős helyettes államtitkár mint a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóságának vezetője együttműködési megállapodást írt alá a hazai agrárinnovációs hálózat, illetve a „mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó EIP” (EIP AGRI) magyarországi hálózatának kiépítésével és működtetésével kapcsolatos feladatok ellátásáról. Az Európai Bizottság által 2012-ben elindított EIP AGRI hálózat célja, hogy az agrárgazdaság szereplőit tájékoztassa a legújabb agrárinnovációs eredményekről és elősegítse a gazdálkodók, kutatók és egyéb érdekelt szereplők közötti együttműködések kialakítását, azzal a céllal, hogy az elért eredményeket a legrövidebb időn belül a gyakorlatban is alkalmazhassák. A Miniszterelnökség a 2014–2020 Vidékfejlesztési Program keretében pályázatot dolgoz

ki az EIP AGRI operatív csoportjainak létrehozásához és működtetéséhez. A Földművelésügyi Minisztérium az együttműködési megállapodás alapján szakmai támogatást nyújt az EIP pályázati felhívás kidolgozásában, információval látja el az agrárgazdasági szereplőket az intézkedés részletszabályairól, ösztönzi az innovációs együttműködések kialakítását, az EIP operatív csoportok létrehozását, valamint aktívan részt vesz a későbbiekben az operatív csoportok által kialakított eredmények terjesztésében. A hazai agrárinnovációs hálózat építése, az agrárgazdasági szereplők, tanácsadók és kutatók közötti hálózatépítés elősegítése fontos szakpolitikai érdek, amelyet ez a megállapodás is elősegít. Az agrárinnovációs hálózattal kapcsolatos további információk az eip.fm.gov.hu oldalon érhetők el.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2017. 1. hét	2017. 1. hét/2016. 52. hét (százalék)	2017. 1. hét/2016. 1. hét (százalék)
Étkezési búza	48 591	...	84
Takarmánybúza	...	...	...
Takarmánykukorica	45 611	98	84
Takarmányárpa	...	...	...

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2017.1.11.	2017.1.12.	2017.1.13.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2017. március	HUF/tonna	41 000	41 000	41 000
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. december	EUR/tonna	169	170	170
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. december	USD/tonna	154	157	157

Megjegyzés: A takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

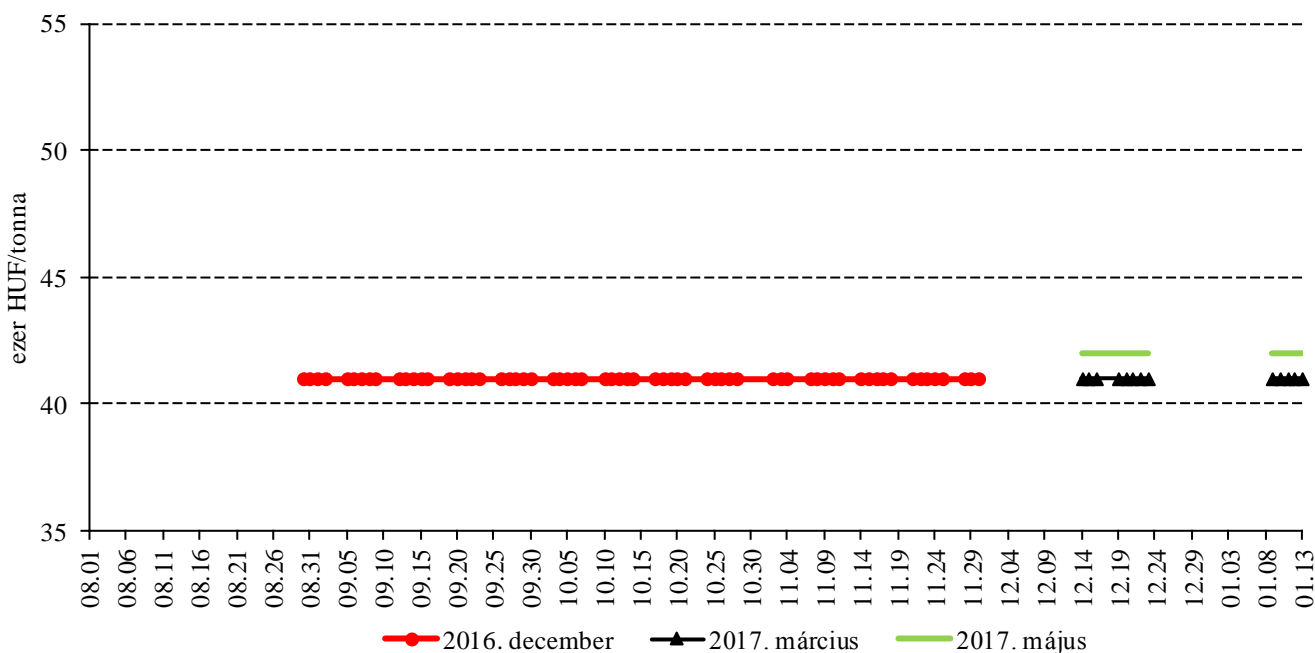
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2017.1.11.	2017.1.12.	2017.1.13.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2017. március	HUF/tonna	42 800	42 750	42 750
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2017. január	EUR/tonna	169	168	168
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. december	USD/tonna	141	141	141

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

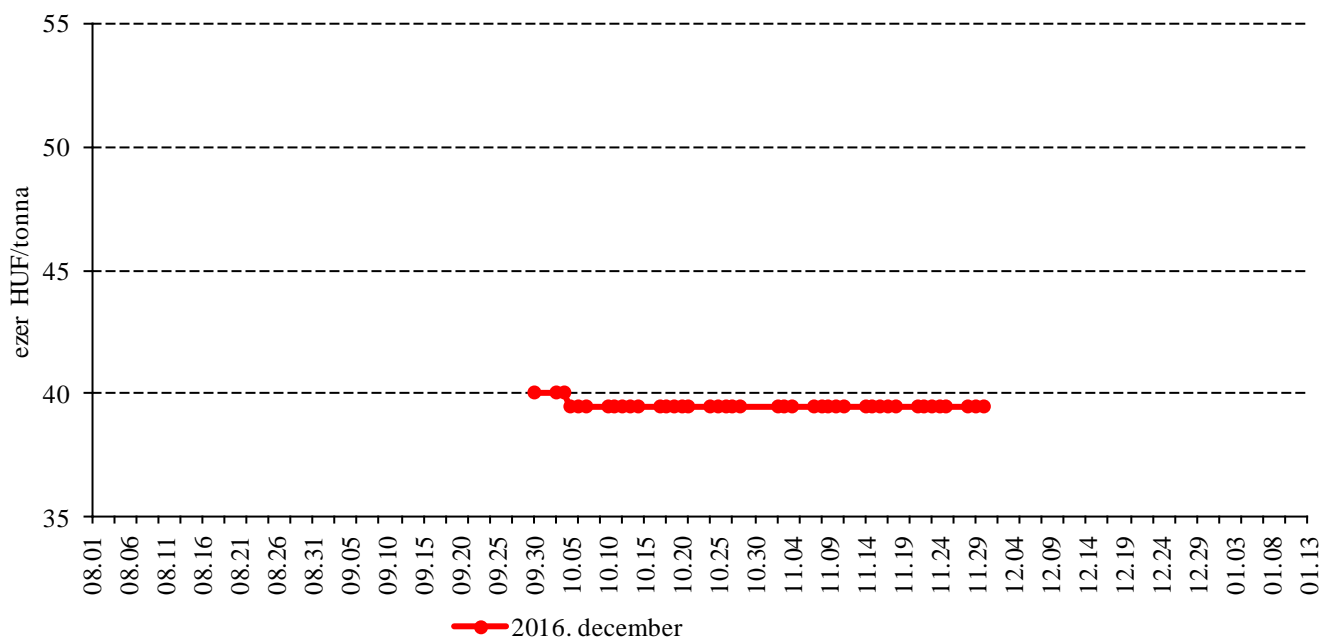
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016–2017)

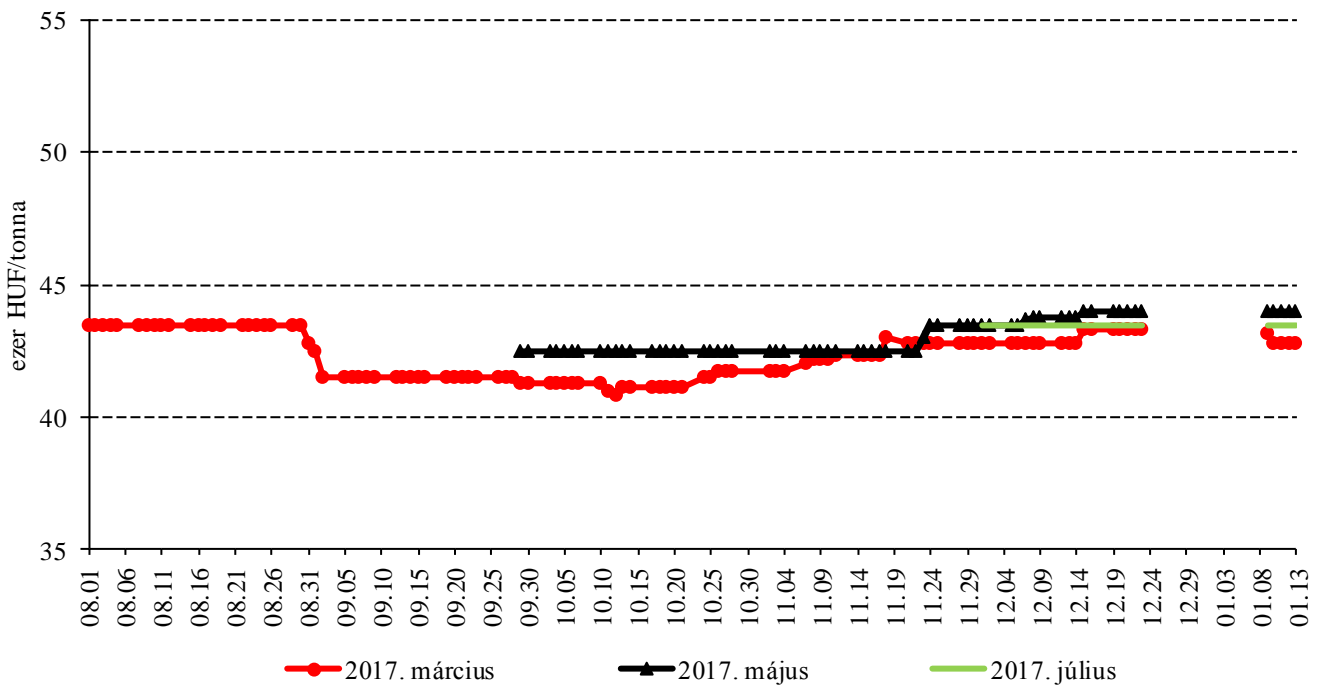
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánybúza jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016-2017)

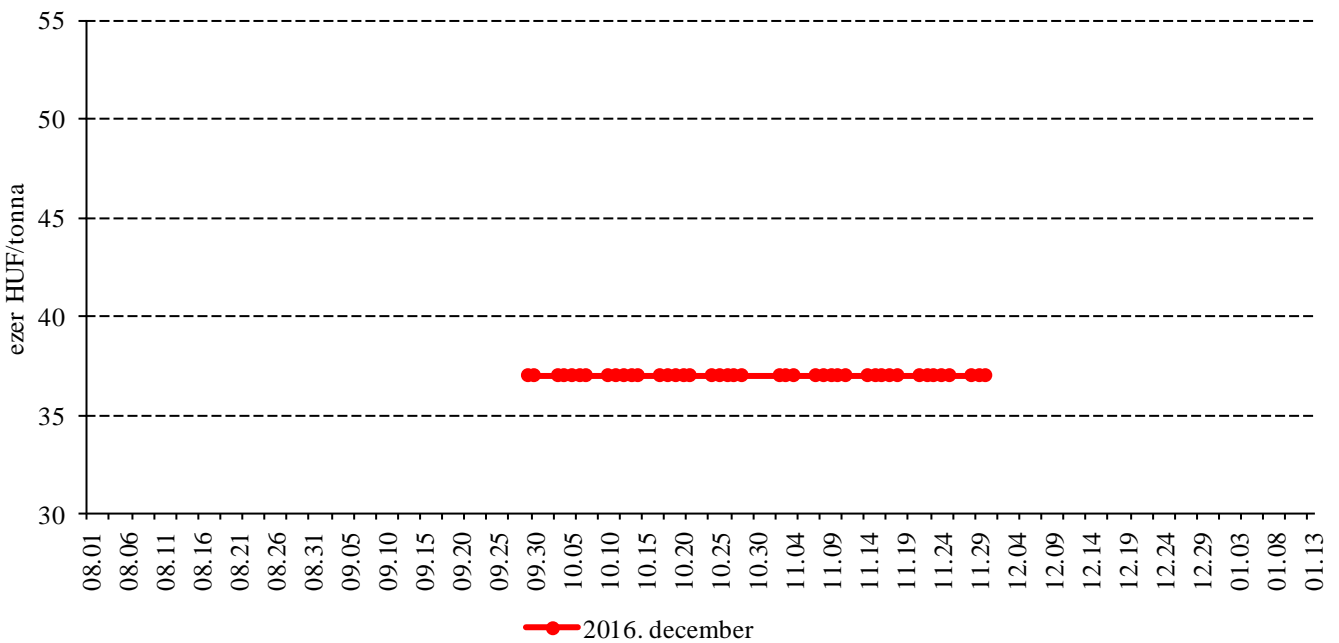
Megjegyzés: A takarmánybúzát 2016. december 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016-2017)

Forrás: BÉT

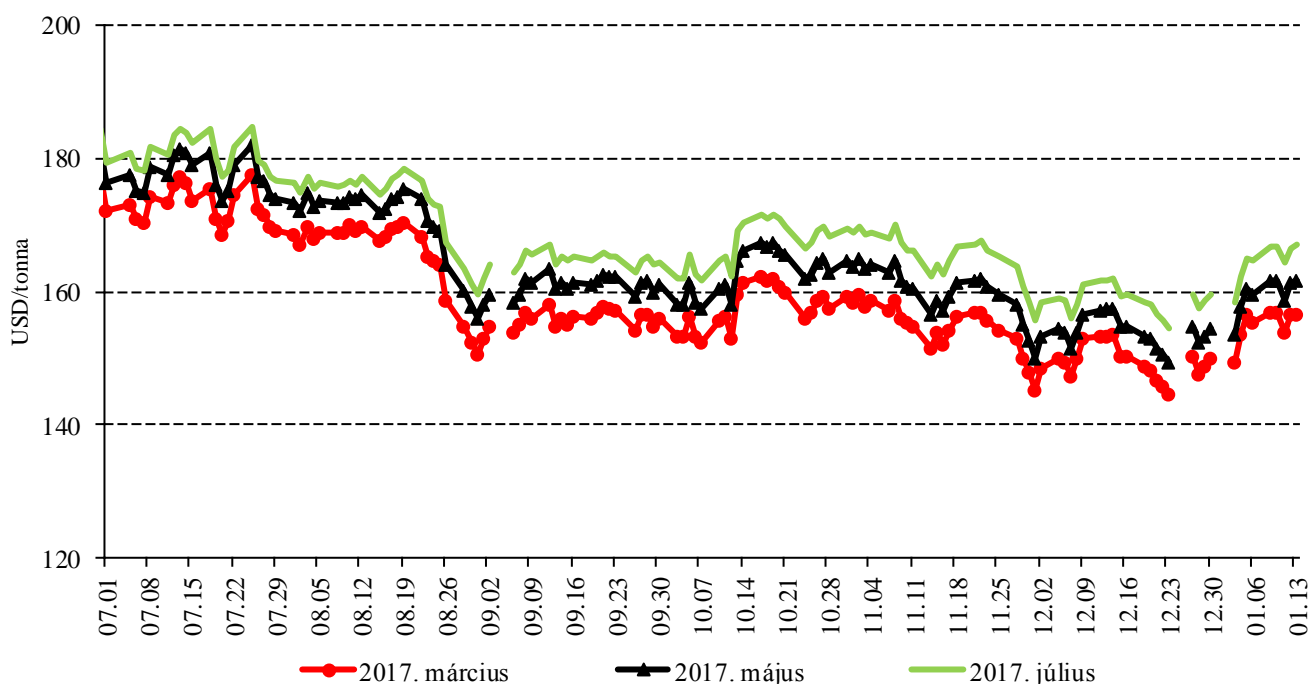
4. ábra: A takarmányárpa jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016-2017)

Megjegyzés: A takarmányárpa 2016. december 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.

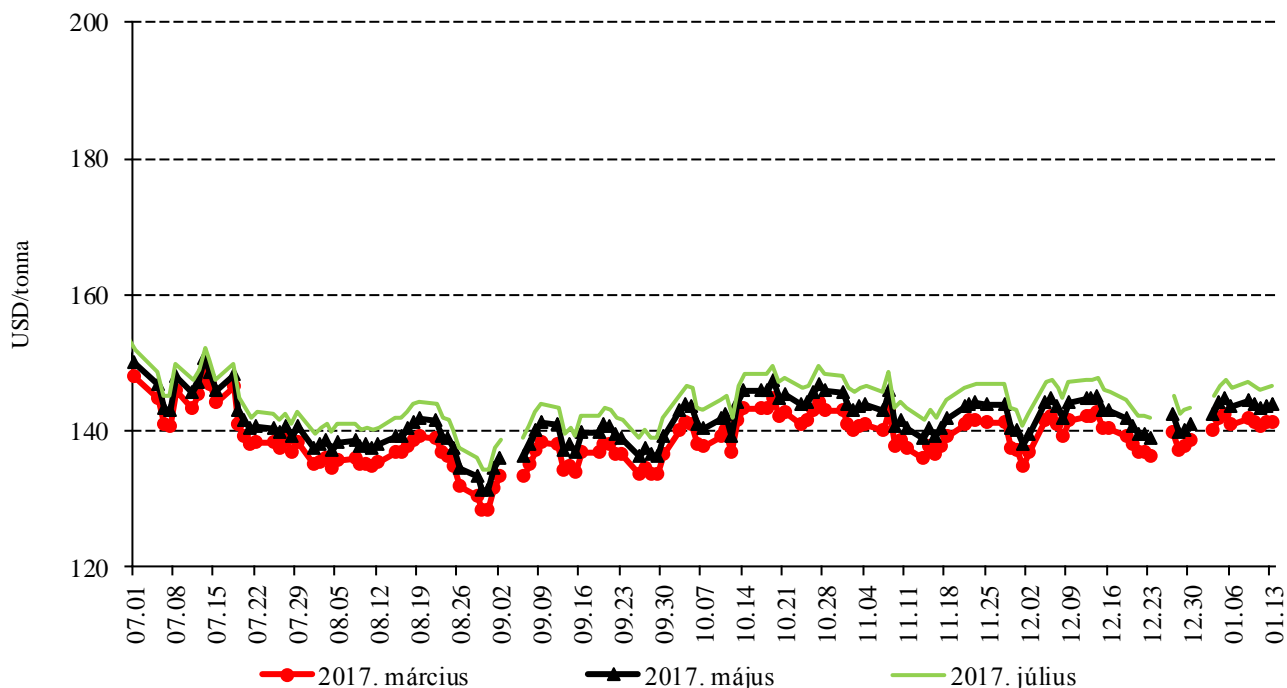
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

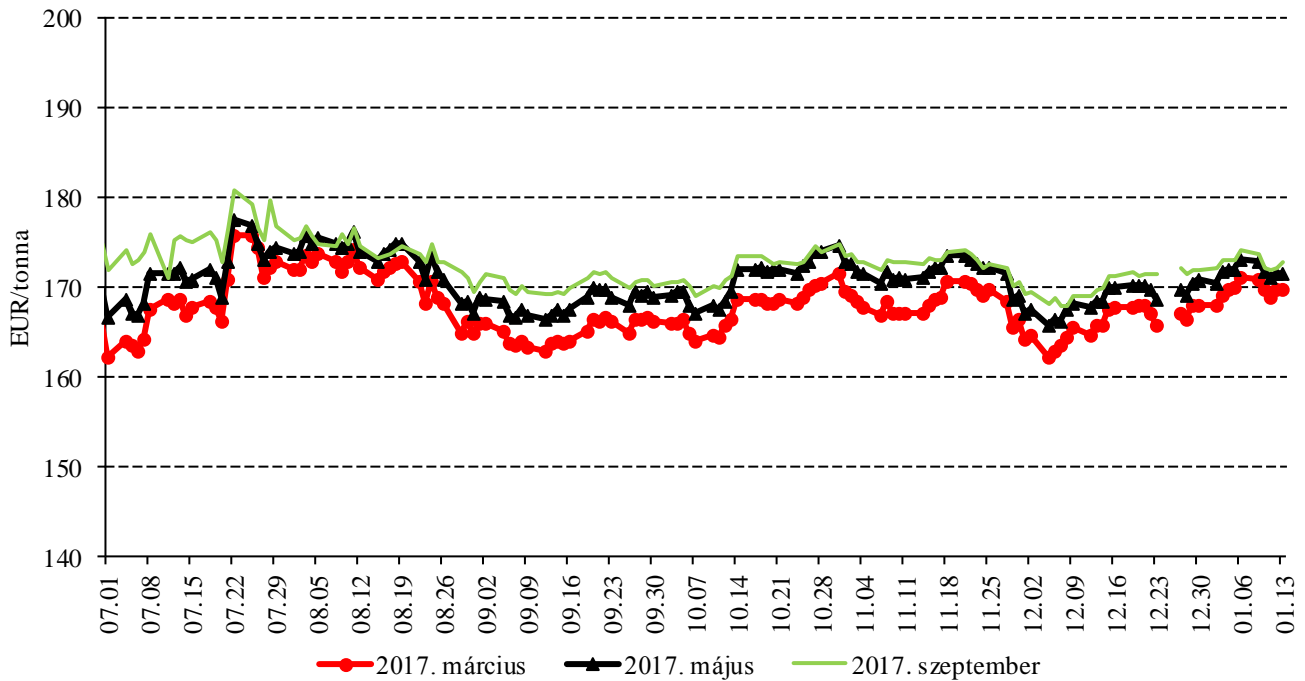
Forrás: CME Group

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

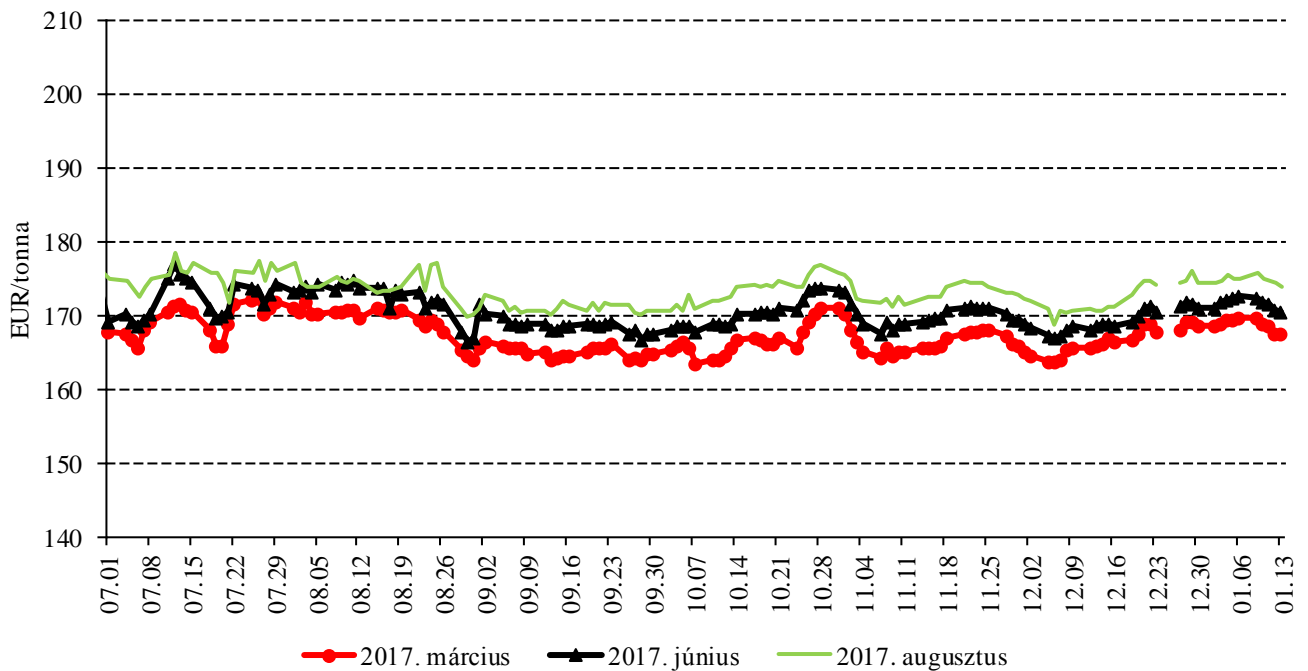
Forrás: CME Group

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016-2017)

Forrás: Euronext

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016-2017)

Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2017. január 13.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2017. március	170	52 248	2017. március	157	45 329
2017. május	172	52 862	2017. május	162	46 773
2017. szeptember	173	53 170	2017. július	167	48 216
2017. december	175	53 785	2017. szeptember	172	49 660
2018. március	177	54 399	2017. december	179	51 681
2018. május	179	55 014	2018. március	183	52 836
KUKORICA					
2017. március	168	51 633	2017. március	141	40 710
2017. június	171	52 555	2017. május	144	41 576
2017. augusztus	174	53 477	2017. július	147	42 442
2017. november	170	52 248	2017. szeptember	149	43 019
2018. január	171	52 555	2017. december	152	43 885
2018. március	174	53 477	2018. március	155	44 752

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2017. 01. 06. (százalék)	2017. 01. 13. (százalék)
Búza	2017. március	156,53	22,3	20,5
Kukorica	2017. március	141,09	–	15,5
Szójabab	2017. március	384,41	–	15,5
Szójadara	2017. március	367,96	21,2	22,5

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel ±15,8 százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2017. január 10.)**

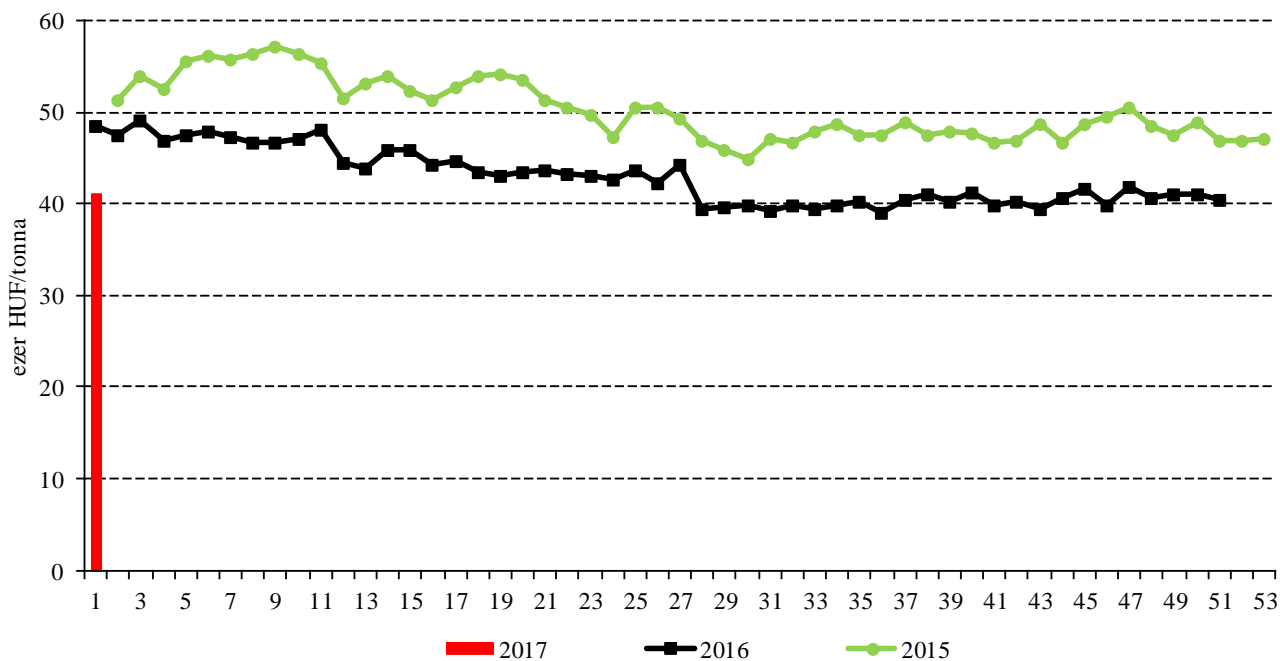
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	68 405	100 669	87 160	11 499	11 760	83 253	179 836	33 940	73 379	23 982	58 977
Kukorica	296 844	542 452	255 003	8 030	16 076	188 161	265 639	71 990	178 490	57 991	106 517
Szójabab	177 196	348 947	118 864	5 313	16 259	128 922	29 174	37 399	67 703	48 349	38 965
Szójadara	75 237	212 258	80 853	1 261	8 604	55 089	32 130	14 251	39 405	17 200	22 928

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

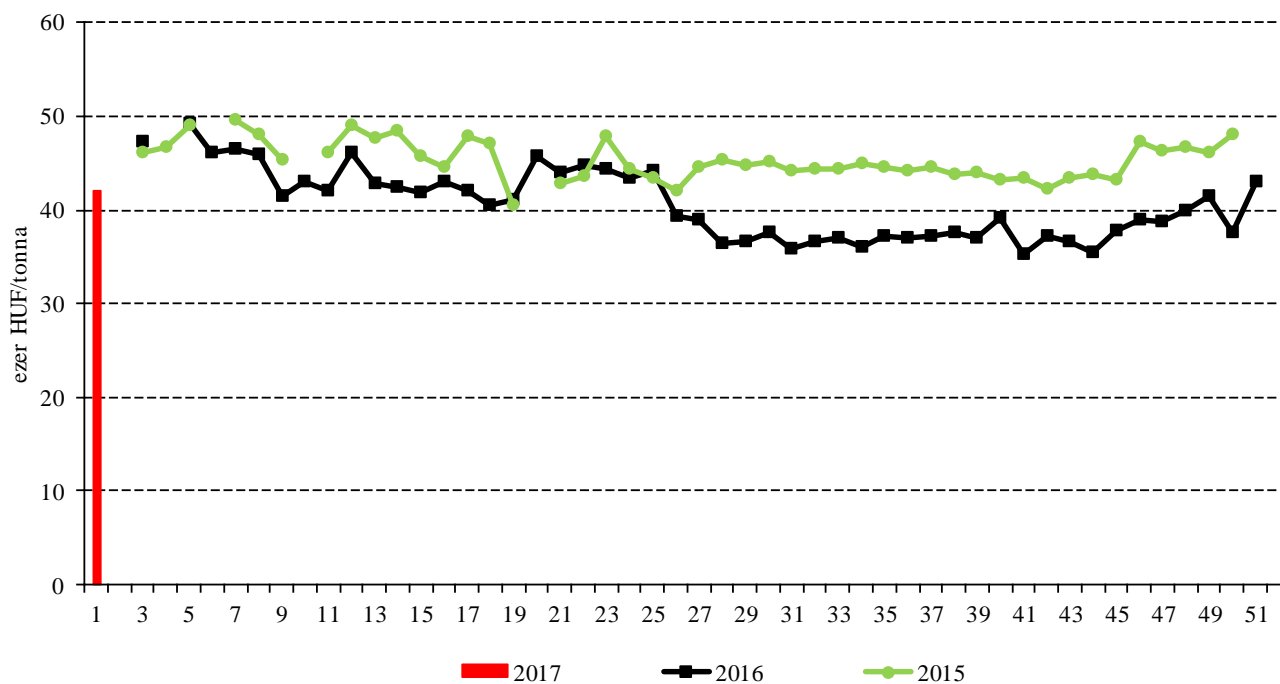
Termelői és kikötői árak

9. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2015-2017)

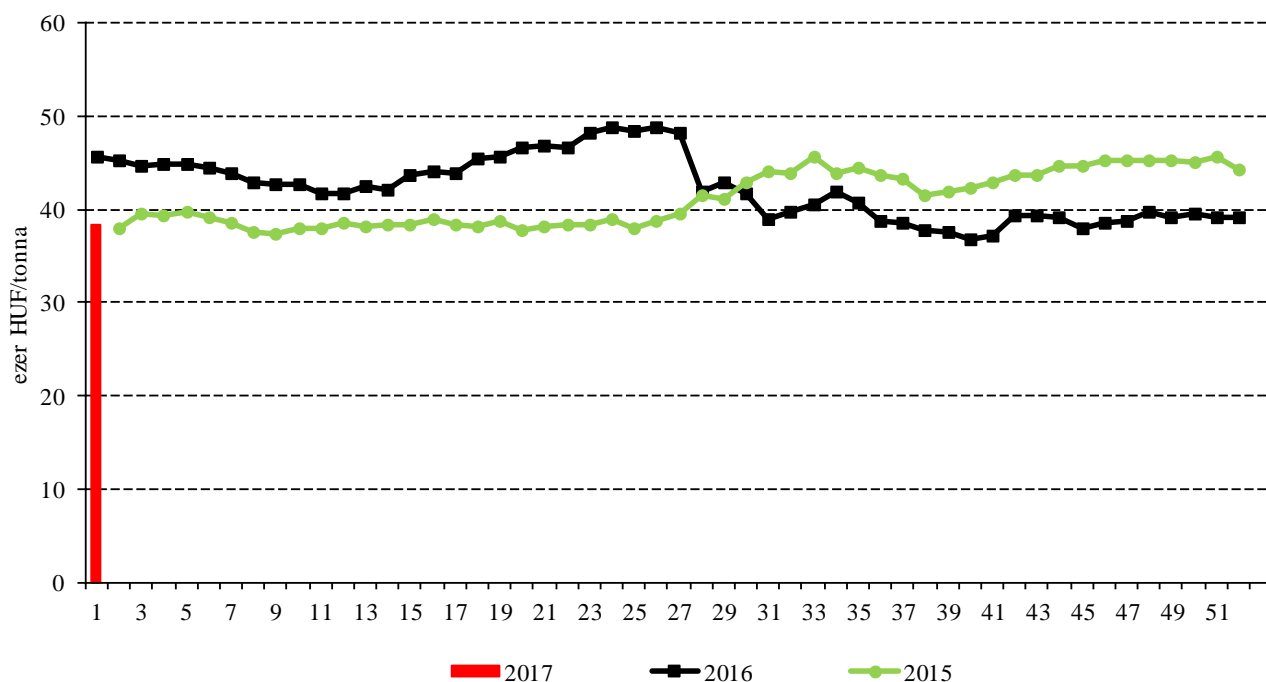
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2015-2017)

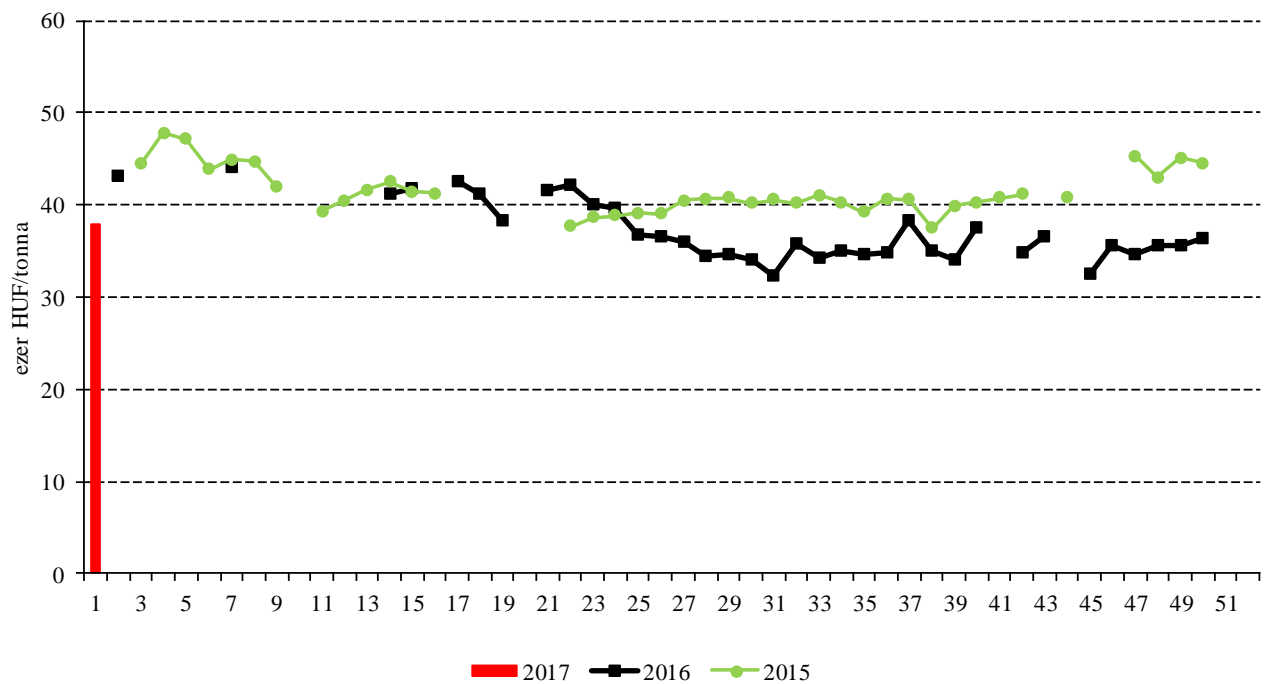
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2015-2017)

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2015-2017)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára

	Mértékegység	2016.12.17.	2016.12.31.	2016.01.07.	2017.01.14.	
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	193	196	200	206
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	181	172	188	190
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	180	180	181	182
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	178	178	176	177
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	173	172	n. a.	171
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	161	162	161	167
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	164	164	166	165
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	172	168	n. a.	163
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	178	176	177	177
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	155	150	160	162
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	157	157	162	162
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	155	158	n. a.	161

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: A gabonafélék európai termelői ára

		2016. 50. hét	2016. 51. hét	2016. 52. hét	2017. 1. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	148	148	148	151
	Németország, DEPSILO Hamburg	171	171	172	175
	Franciaország, DELPORT Rouen	161	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Banat	142	145	n. a.	140
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	165	166	167	169
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	150	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	162	n. a.	n. a.	159
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	151	151	151	151
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	162	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	141	144	143	n. a.
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	128	128	128	128
	Németország, DEPSILO Hamburg	150	150	150	150
	Franciaország, DELPORT Rouen	140	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Muntenia	135	n. a.	n. a.	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	139	n. a.	n. a.	138

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszereelés	Mértékegység	2016. 1. hét	2016. 52. hét	2017. 1. hét	2017. 1. hét/ 2016. 1. hét (százalék)	2017. 1. hét/ 2016. 52. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	390	621	1 124	288	181
		HUF/kg	75	66	67	89	100
	zsákos	tonna	1 026	1 041	1 337	130	128
		HUF/kg	76	69	69	91	101
	zacskós	tonna	460	346	336	73	97
		HUF/kg	91	76	79	87	103
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	...	...	...	...	...
		HUF/kg	...	...	...	...	...
	zsákos	tonna	...	5	10	...	221
		HUF/kg	...	77	79	...	102
	zacskós	tonna	32	14	15	46	106
		HUF/kg	95	91	87	92	95
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	387	589	597	154	101
		HUF/kg	74	65	65	88	100
	zsákos	tonna	307	457	519	169	113
		HUF/kg	74	66	66	89	101
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	...	...	276	...	...
		HUF/kg	...	...	71	...	...
	zsákos	tonna	...	...	65	...	...
		HUF/kg	...	...	75	...	...
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	27	17	15	54	85
		HUF/kg	98	88	89	91	102

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. november	2016. október	2016. november	2016. november/ 2015. november (százalék)	2016. november/ 2016. október (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 294	8 248	9 018	124	109
	HUF/tonna	93 697	89 849	87 171	93	97
Hízósertéstáp	tonna	9 163	9 512	8 912	97	94
	HUF/tonna	77 819	69 482	68 096	88	98

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január–október	2016. január–október	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 348,08	1 857,81	137,8
	10039000 Árpa, nem vető	692,06	556,03	80,3
	10059000 Kukorica, nem vető	3 725,27	1 922,75	51,6
Import	10019900 Búza, nem vető	122,79	139,49	113,6
	10039000 Árpa, nem vető	49,16	31,98	65,0
	10059000 Kukorica, nem vető	58,98	16,44	27,9

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2015. július 1.– 2016. január 12.	2016. július 1.– 2017. január 10.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	13 259	13 160	99
	Árpa	6 125	2 272	37
	Kukorica	1 056	1 442	136
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	2 279	1 637	72
	Árpa	259	303	117
	Kukorica	6 912	5 226	76

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

		millió tonna					
		USDA		IGC		Tallage	
		2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		735	753	737	749	713	720
Felhasználás		712	740	720	736	706	715
Export		172	177	164	166	167	170
Import		172	177	164	166	167	170
Zárókészlet		241	253	222	235	222	228
KUKORICA							
Termelés		961	1 038	971	1 042	937	1 016
Felhasználás		960	1 027	970	1 026	934	971
Export		145	142	136	135	145	136
Import		145	142	136	135	145	136
Zárókészlet		210	221	208	224	252	297

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

A szójabab fronthavi jegyzése az év végi visszaesést követően ismét megközelítette a 380 dollár (USD)/tonnát a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2017. január közepén.

Repcemag

A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 415-420 euró/tonna között mozgott 2017 első két hetében. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsdén 107 ezer forint/tonna szinten vezették ki a novemberi jegyzést október 28-án. Azóta vételi és eladási ajánlat sem érke-

zett a terményre, így a kereskedése továbbra is szünetel. Az AKI PÁIR adatai szerint az egy évvel korábbinál 3 százalékkal drágábban, tonnánként 123 ezer forintért talált vevőre a repcemag január első hetében.

Napraforgómag

Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában 110 ezer forint/tonnáig mérséklődött a napraforgómag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 2017. január közepén. A fizikai piacon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 101-102 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag január első hetében, az egy évvel korábbinál 13 százalékkal olcsóbban.

14. táblázat: Az olajmagok termelői ára Magyarországon

	2017. 1. hét	2017. 1. hét/2016. 52. hét (százalék)	2017. 1. hét/2016. 1. hét (százalék)
Napraforgómag	116 463	...	87
Repcemag	119 196	...	104

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

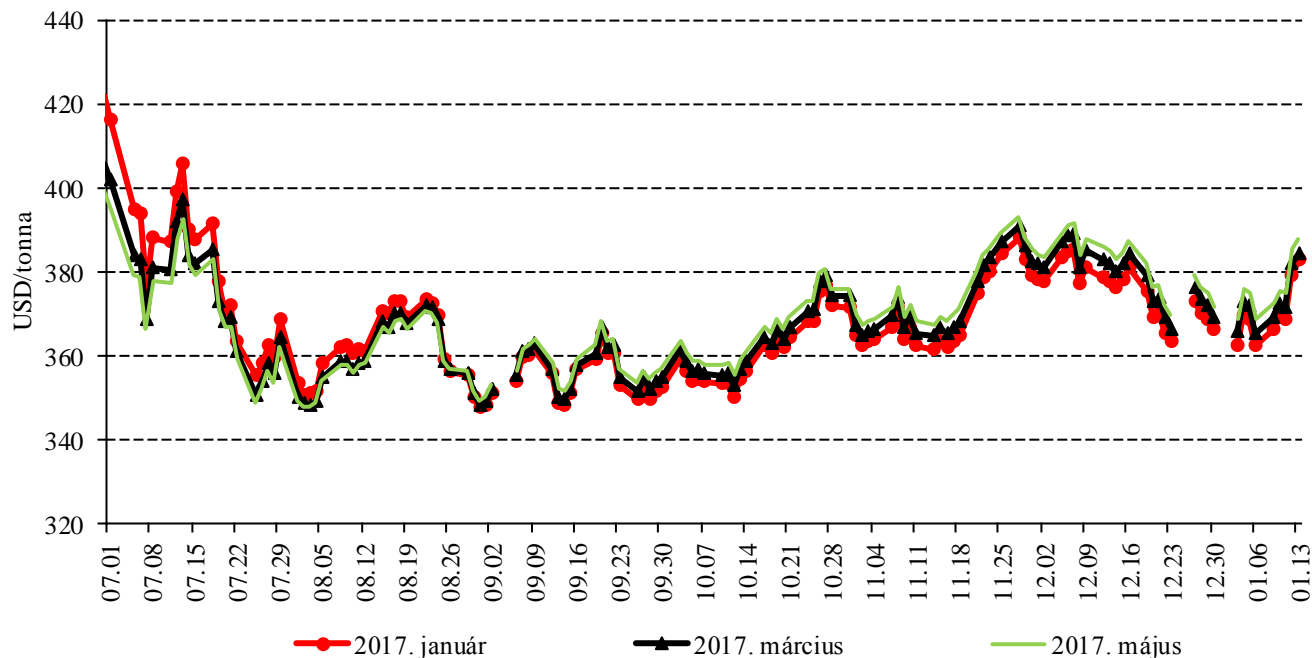
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2017.1.11.	2017.1.12.	2017.1.13.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2017. március	HUF/tonna	110 000	110 000	110 000
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2017. február	EUR/tonna	414	415	415
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2017. január	USD/tonna	369	379	383

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

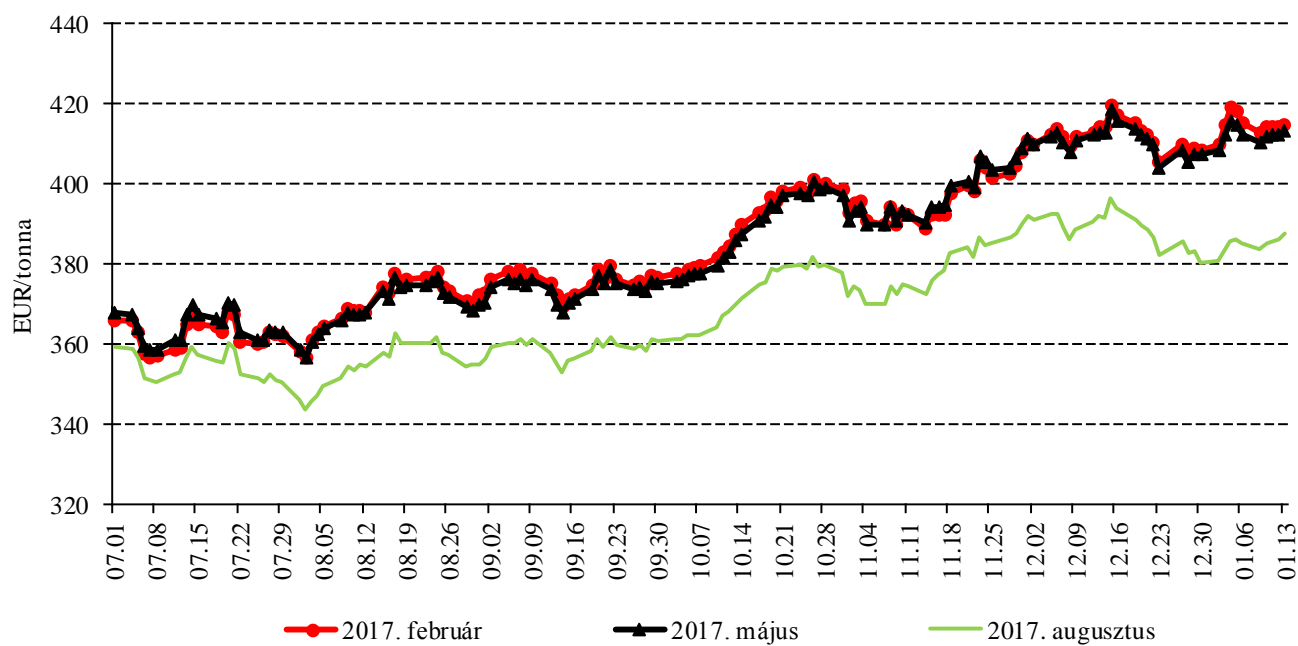
Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016-2017)

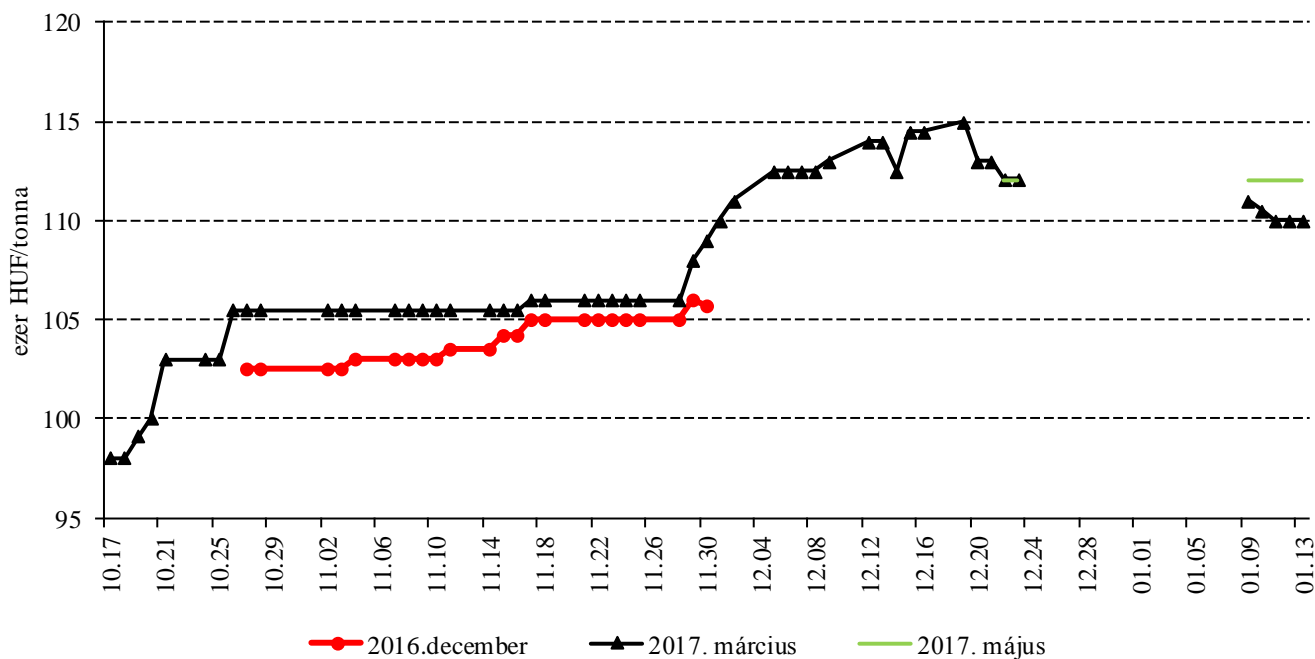
Forrás: CME Group

14. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016-2017)

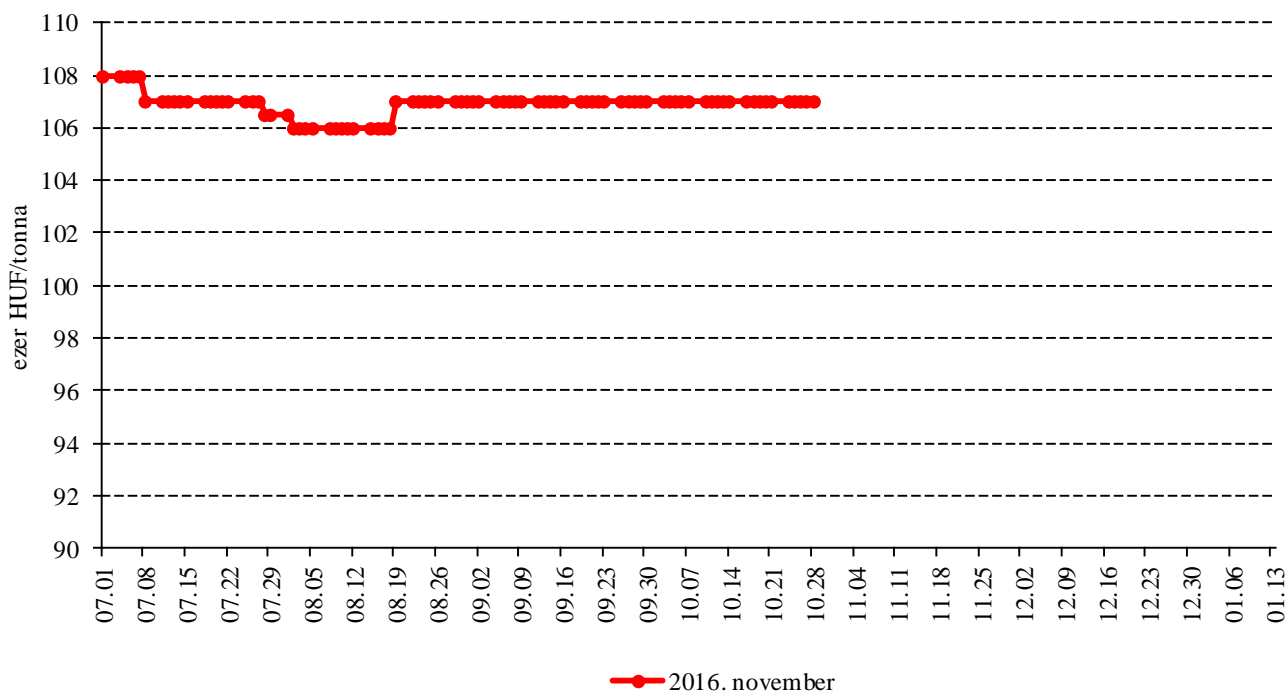
Forrás: Euronext

15. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016–2017)

Forrás: BÉT

16. ábra: A repcemag jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016-2017)

Megjegyzés: A repcemagot 2016. november 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2017. január 13.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2017. február	415	127 546
	2017. május	414	127 239
	2017. augusztus	388	119 248
	2017. november	390	119 863
	2018. február	391	120 170
	2018. május	391	120 170
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2017. január	383	110 580
	2017. március	384	110 868
	2017. május	388	112 023
	2017. július	390	112 601
	2017. augusztus	388	112 023
	2017. szeptember	381	110 002
SZÓJADARA	2017. január	366	105 672
	2017. március	368	106 249
	2017. május	371	107 115
	2017. július	372	107 404
	2017. augusztus	369	106 538
	2017. szeptember	365	105 383

Forrás: Euronext, CME Group

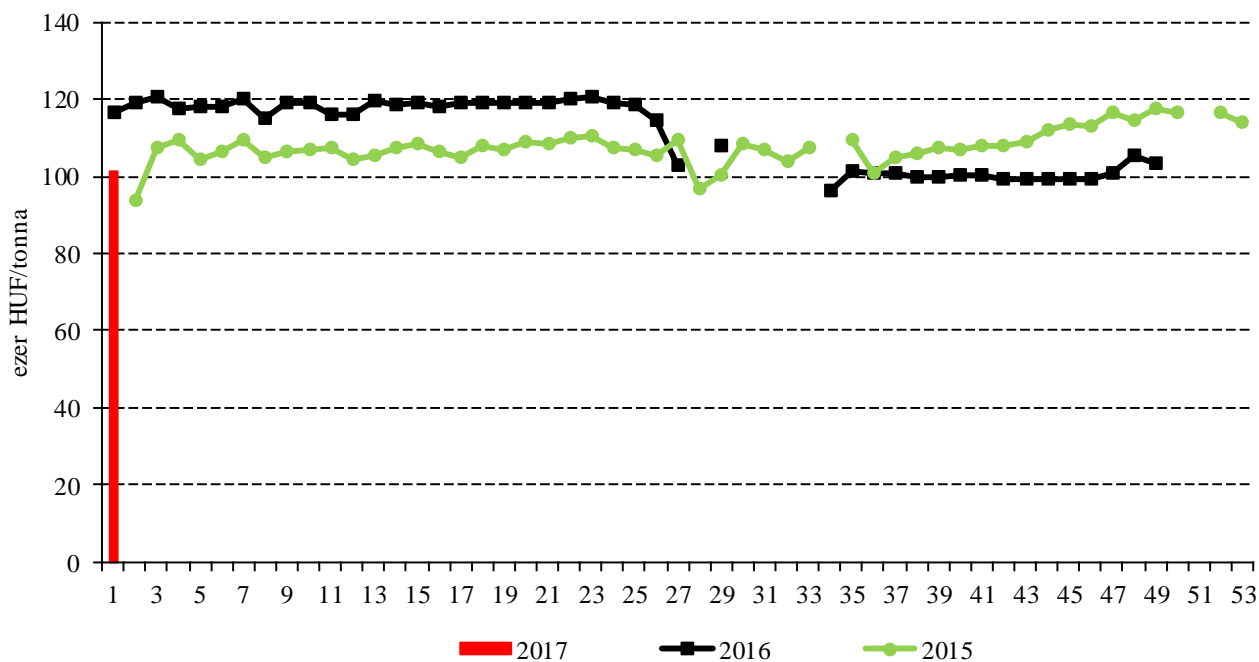
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2017. január 11.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)		–	–
Napraforgóolaj (finomított)	Olaszország	893	276 068
Szójaolaj (nyers)		788	243 590
Szójaolaj (finomított)		853	263 595
Napraforgódara	Ausztria	205	63 411
Repcedara		215	66 504

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

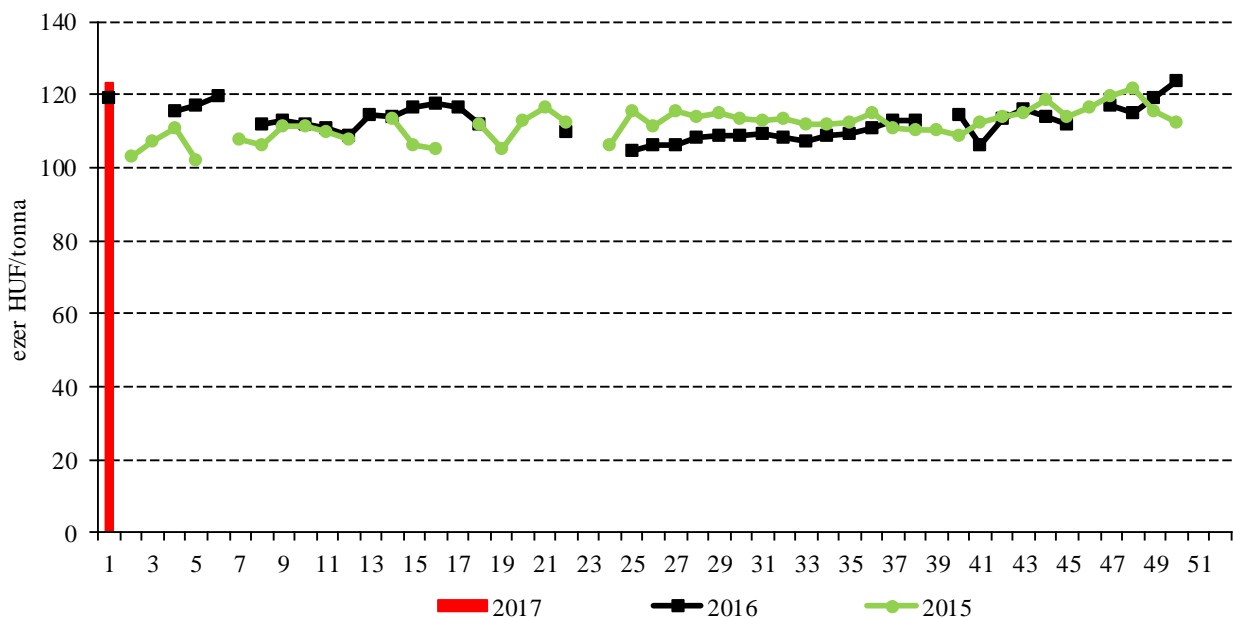
Termelői és kikötői árak

17. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2015-2017)

Forrás: AKI PÁIR

18. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2015-2017)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna				
		2016.12.17.	2016.12.31.	2016.01.07.	2017.01.14.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	395	387	385	397
		Brazília FOB	415	398	396	405
		EU CIF, USA-ból	n. a.	416	418	415
		EU CIF Brazíliából	n. a.	419	421	417
		Fekete-tenger FOB	410	410	405	405
	DARA	EU CIF Rotterdam	n. a.	372	367	366
OLAJ	EU FOB	921	867	880	903	
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	431	441	445
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	885	908	923
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	n. a.	415	415	415
	DARA	Ukrajna DAF	n. a.	175	175	175
		Ukrajna FOB	165	165	165	165
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	395	395	395
		Fekete-tenger FOB	n. a.	765	765	765
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	n. a.	783	788	805	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Tallage

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2016. 1. hét	2016. 52. hét	2017. 1. hét	2017. 1. hét/ 2016. 1. hét (százalék)	2017. 1. hét/ 2016. 52. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	...	...	...	...
	HUF/tonna	...	...	...	...	...
Napraforgódara	tonna	3 099	1 662	2 695	87	162
	HUF/tonna	62 701	52 787	52 249	83	99
Nyers repceolaj	tonna	...	–	–	–	–
	HUF/tonna	...	–	–	–	–
Repcedara	tonna	...	...	1 429	...	...
	HUF/tonna	...	...	60 600	...	...

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

		2015. január–október	2016. január–október	Változás (százalék)
ezer tonna				
Export	1205 Repcemag	389,05	497,16	127,8
	1206 Napraforgómag	308,36	306,54	99,4
	2304 Szójadara	75,13	82,02	109,2
Import	1205 Repcemag	72,54	81,74	112,7
	1206 Napraforgómag	144,05	132,11	91,7
	2304 Szójadara	388,75	338,13	87,0

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagnérlege

	millió tonna					
	USDA		Oil World		Tallage	
	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	314	338	312	333	312	336
Felhasználás	316	330	315	329	314	330
Export	132	139	135	139	135	140
Import	133	140	134	139	135	140
Zárókészlet	77	82	81	84	82	87
REPCEMAG						
Termelés	70	68	64	62	68	66
Felhasználás	71	69	64	62	68	67
Export	15	14	14	15	14	14
Import	14	14	15	15	14	14
Zárókészlet	7	5	6	6	6	4
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	40	44	42	47	41	46
Felhasználás	41	44	42	47	41	45
Export	2	2	2	3	2	3
Import	2	1	2	3	2	3
Zárókészlet	2	2	3	3	3	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Bioüzemanyag

A globális bioetanol-kibocsátás 2017-ben az előző év szintjén stabilizálódhat (2016: 117,7 millió m³; 2017: 117,6 millió m³). A növekedési ütem mértékét a gabonafélék, a cukornád, a cukor és az ásványolaj ára, valamint a politikai döntések határozhatják meg.

A bioetanol-keresletre az ásványolaj ára jelentős hatást gyakorol. Alacsony ásványolajár esetén a nagy bioetanol-tartalmú termékek jelentős adókedvezmény nélkül nem versenyképesek. Másrészt a lakosság kereslete az olcsó fosszilis hajtóanyag iránt nő, a többletgyasztásban az előírt kötelező bekeverést biztosítani kell. A kötelezően előírt kis bekeveréseknél (E5, E7, E10) jelentkező felhasználás-növekedés azonban általában nem egyenlíti ki a nagy bekeverésű termékekkel (E85) szemben megnyilvánuló gyenge érdeklődés okozta keresletcsökkenést. A nemzetközi energiaügynökség (IEA) közlése szerint a globális ásványolaj-felhasználás 97,5 millió barrel/nap lehet 2017-ben, ami alig haladja meg a 2016. évi 96,3 millió barrel/nap mennyiséget. Az IEA szakértői jelentős keresletnövekedést csak Kínában valószínűsítene. Az IEA adatai alapján a felhasznált ásványolaj mennyiségében jelentős változás nem várható. Ha a nemzeti kormányok nem emelik a kötelező bekeverési arányt, akkor annak teljesítésére többlet bioetanolra nem lesz szükség.

A kőolaj-exportáló országok szövetsége (OPEC) a kitermelést 2017. január 1-től napi 1,2 millió barrellel csökkentette. Egyes nem OPEC-országok is csatlakoztak a vállaláshoz és az év elejétől összesen további 558 ezer barrel/nappal fogják vissza kitermelésüket. A Londoni Árutőzsdén az IPE Brent ásványolaj fronthavi jegyzése mérsékelt emelkedéssel reagált a kitermelés csökkentésére vonatkozó döntésre. A termék fronthavi jegyzése 2017 első hetében 56,09 dollár (USD)/barrel volt.

A világ legnagyobb bioetanol-előállítója az USA, üzemei az elmúlt évben 59,2 millió m³ bioetanolt állítottak elő. Az *F.O. Licht* szakértőinek becslése szerint 2017-ben 59,45 millió m³-re nőhet a termelés. A Nemzetközi Gabonaügynökség (IGC) előrejelzése szerint 134 millió tonna kukorica kerülhet a 2016/2017. évi szezonban a bioetanol-üzemekbe (2015/2016: 132,1 millió tonna). Az alacsony alapanyagár csökkenti a bioetanol-előállítás költségét, ami javítja a termék verseny-

képességét. A nagy bekeverésű E85-ös termék iránt továbbra is gyenge a kereslet az USA-ban, nem terjedt el az országban.

Braziliában a 2015/2016. gazdasági évben 590 millió tonna cukornádat takarítottak be (2014/2015: 571 millió tonna), a bioetanol termelése 26,15 milliárd literrel 27,28 milliárd literre nőtt. A cukor árának emelkedése a folyó gazdasági év második felében már arra ösztönözheti a malmokat, hogy cukrot állítsanak elő a bioetanol helyett. A gazdasági recesszió miatt a lakosság jelenleg kevesebb üzemanyagot vásárol, ezért kevesebb tiszta etanol fogy és a kötelező bekeverés biztosítására kevesebb bioetanol is elegendő. A globálisan alacsony bioetanolárak miatt az *F.O. Licht* szakértői Brazília bioetanol-kivitelének növekedésével nem számolnak. A mérsékelt brazil termelést az USA, Európa és a kelet-ázsiai országok növekvő kibocsátása ellensúlyozhatja.

A *Strategie Grains* adatai szerint az Európai Unióban, a harmadik legnagyobb bioetanol-előállító régióban 4,72 millió m³ etanol állítottak elő a 2015/2016. gazdasági évben. A bioetanol termeléséhez 4,71 millió tonna kukoricát és 3,48 millió tonna búzát, továbbá cukorrépát és egyéb gabonaféléket használtak alapanyagként. A búza bioüzemanyag célú felhasználása a 2016/2017. gazdasági évben 17,5 százalékkal 4,23 millió tonnára, míg a kukoricáé 15,1 százalékkal 5,55 millió tonnára nőhet. A *Strategie Grains* jelentése alapján Magyarország a 2015/2016. szezonban 1,28 millió tonna, míg a 2016/2017. gazdasági évben várhatóan 1,52 millió tonna kukoricából állít elő bioetanol. Hazánk az Európai Unió legnagyobb kukorica alapú bioetanol-előállítója. Jelentős kukorica alapú bioetanol-termelő országok még a közösségben Spanyolország (729 ezer tonna kukorica feldolgozása), Hollandia (724 ezer tonna) és Franciaország (545 ezer tonna). Az Európai Unióban már több cég jelentette be, hogy növeli kapacitásait, illetve újra indítja az üzemeit. Az *Alcogroup* a csődben lévő *Abengoa* rotterdami üzemét indítja újra. A *Cropenergies* cég Nagy-Britanniában tervez kapacitásbővítést. Az *F.O. Licht* szakértői Közép-Európában is a kibocsátás növekedésére számítanak. Az olcsó alapanyag az Európai Unióban is csökkentheti a termelési költséget, ami javítja a termelési kedvet, de a termék

íránt megnyilvánuló gyenge érdeklődés lassíthatja a kibocsátás növekedési ütemét.

Az IEA közlése szerint az Európai Unióban 2017. I. negyedévében az ásványolaj felhasználása 13,7 millió barrel/nap körül várható, ami alig marad el az egy évvel korábbi 13,6 millió barrel/nap mennyiségtől. A három legjelentősebb piacon (Németország, Nagy-Britannia, Olaszország) a kereslet stabil, vagy enyhén csökkenő, míg növekedés csak a 4-6. legnagyobb piacot képviselő országokban (Franciaország, Hollandia, Spanyolország) várható.

Az Európai Bizottság november végén nyilvánosságra hozta a Megújuló Energia Irányelv (RED II.) 2021-től 2030-ig érvényes tervezetét. Unió még nem hozott konkrét döntést, a bioüzemanyagok 2020 utáni előállításának irányáról, egyelőre még a prioritásokat mérlegelik a szakértők. Az bizonyos, hogy a 2020-ig előírt kötelező 10 százalékos bekeverésből csak 7 százaléknak lehet élelmiszercélra is használható növény az alapanyaga. Az első generációs bioüzemanyagok támogatása kérdéses, annak ellenére, hogy számos nemzeti terv a biohajtóanyag kötelezettségeik teljesítésében még 2020 után is jelentős mértékben számol velük. Néhány

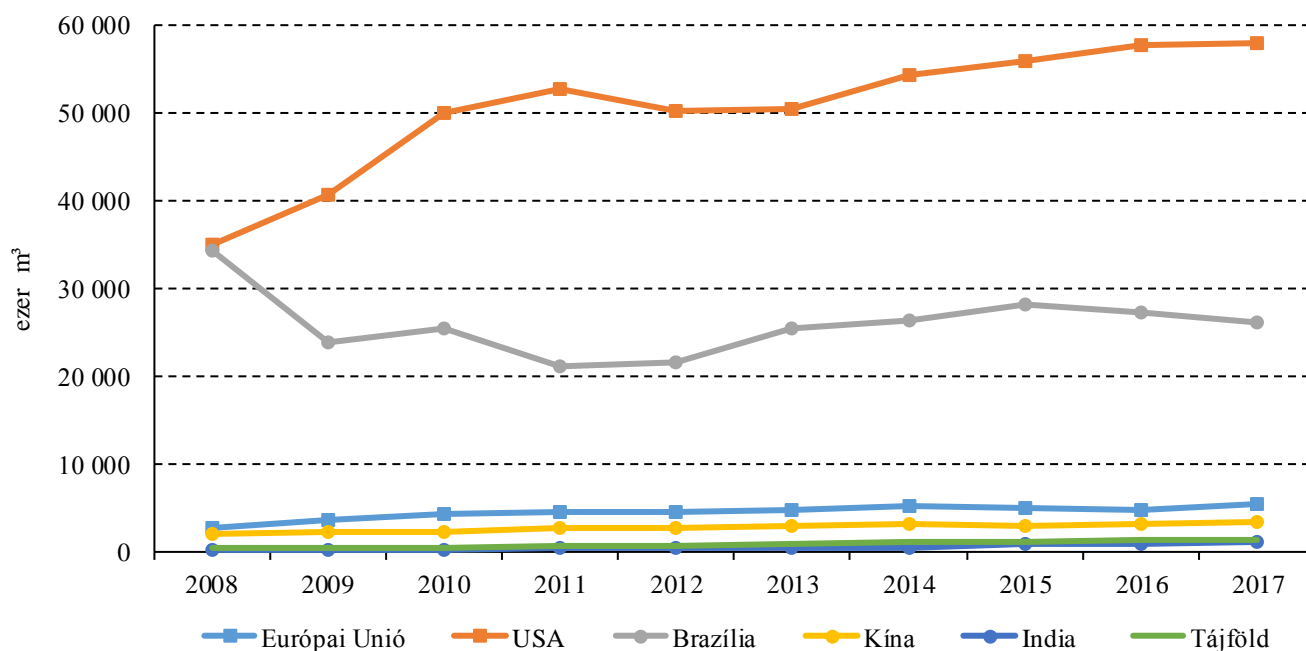
ország – Hollandia és Németország – már most bevezetett célértékeket a második generációs hajtóanyagokra vonatkozóan, míg más tagállamok az első generációs bioüzemanyag előállítását fejlesztik.

Ázsiában folyamatos a bioetanol-előállítás és -felhasználás növekedése. (2015: 5742 ezer m³; 2016: 5742 ezer m³) Kína szerepe kiemelkedő. A piaci szereplők abban bíznak, hogy a belföldi olcsó kukorica feldolgozásával jövedelmezően termelnek. Kína 13 százalékos vámot vezetett be a kukorica alapú készítményekre, így a bioetanolra is.

India a térség második legnagyobb bioetanol-kibocsátója. A cukorágazat gyenge eredményei miatt kevés melaszt dolgozhat fel a bioetanol-ágazat. A kormányzat tervezte az E10-es termék bevezetését, de jelenleg úgy ítélik meg, hogy az E5-ös bekeverés is elégséges. Várható, hogy az ország bioetanol importál, ami a belföldi termelésre komoly nyomást gyakorolhat.

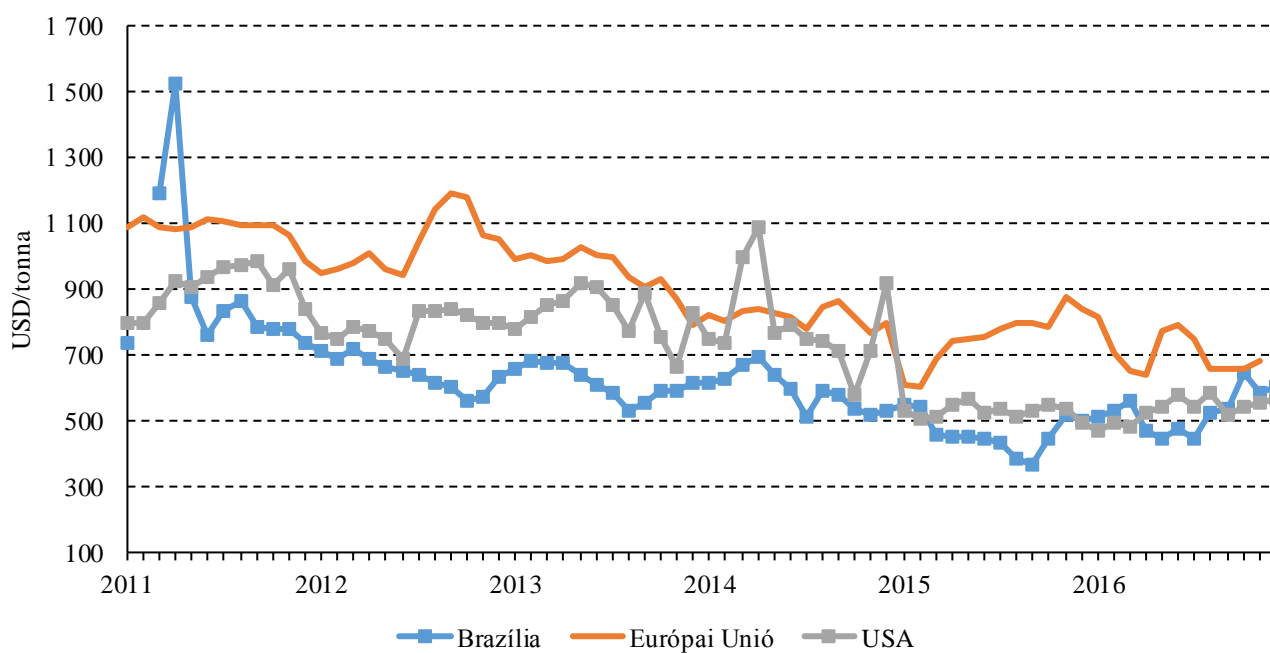
Thaiföldön a bioetanol-ágazat évről évre erősödik (2015: 1174 ezer m³; 2016: 1220 ezer m³). Elsősorban az E10-es termék vált az országban keresetté. A thai energiaügyi miniszter magasabb bekeverések elérését is javasolja, mint az E20 vagy E85.

19. ábra: **Bioetanol-kibocsátás a legnagyobb előállító régiókban (2008–2017)**

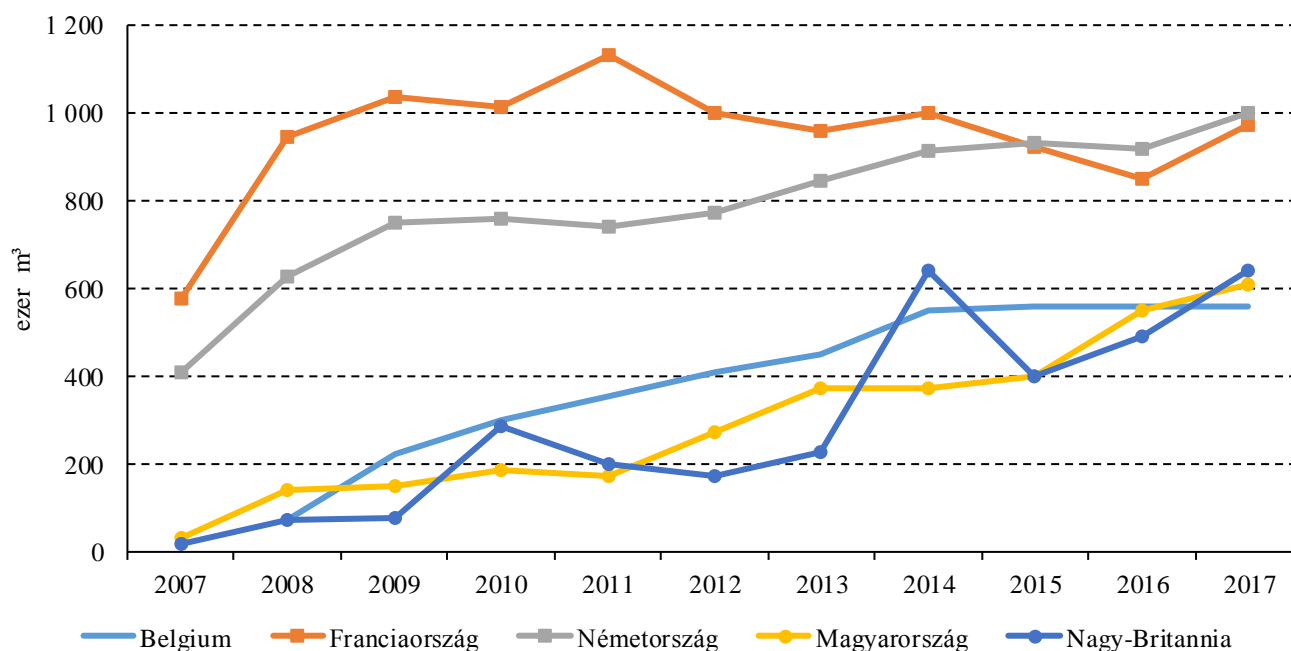
Forrás: F.O. Licht

20. ábra: **A bioetanol ára néhány nagy termelő országban (2011–2016)**

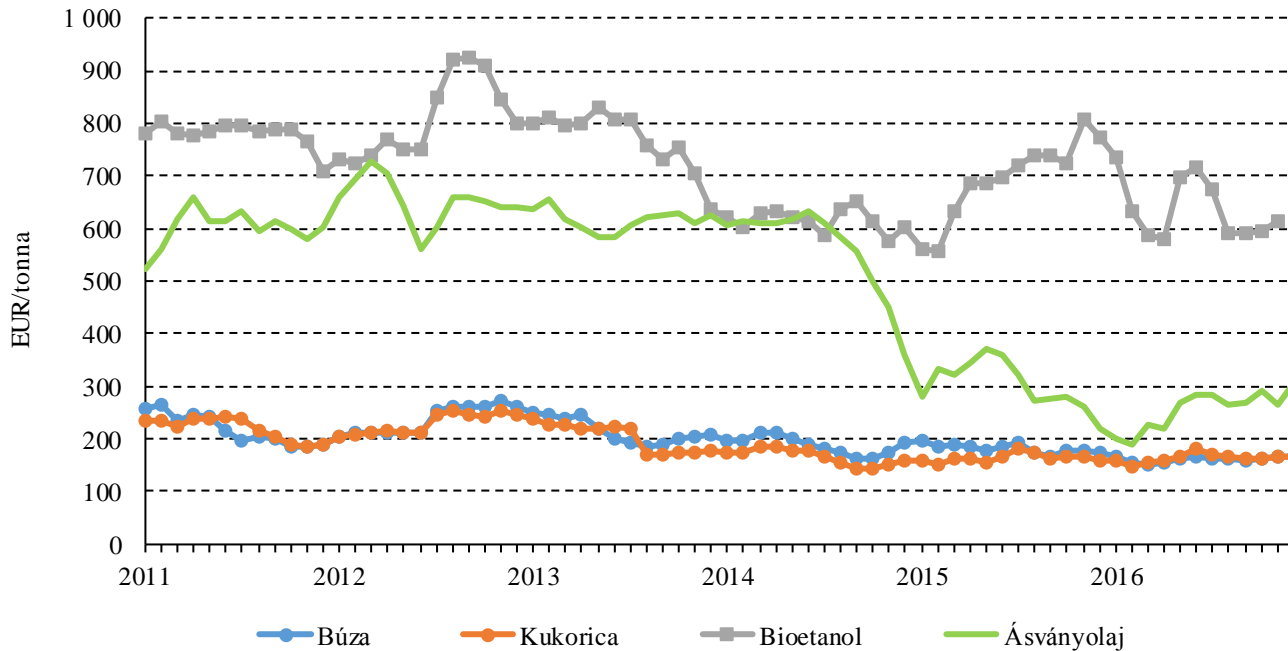
Forrás: F.O. Licht

21. ábra: Bioetanol-kibocsátás az Európai Unió néhány jelentős előállító országában (2007–2017)

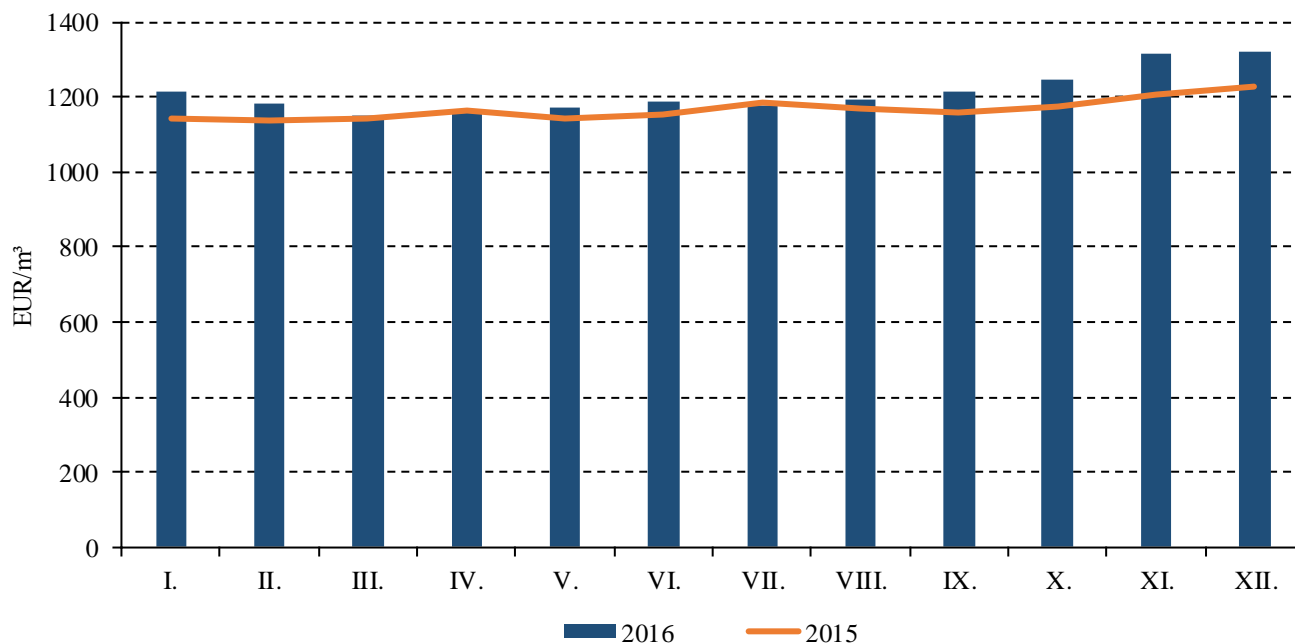
Forrás: F.O. Licht

22. ábra: Az ásványolaj, a bioetanol és néhány alapanyagának ára az Európai Unióban (2011–2016)

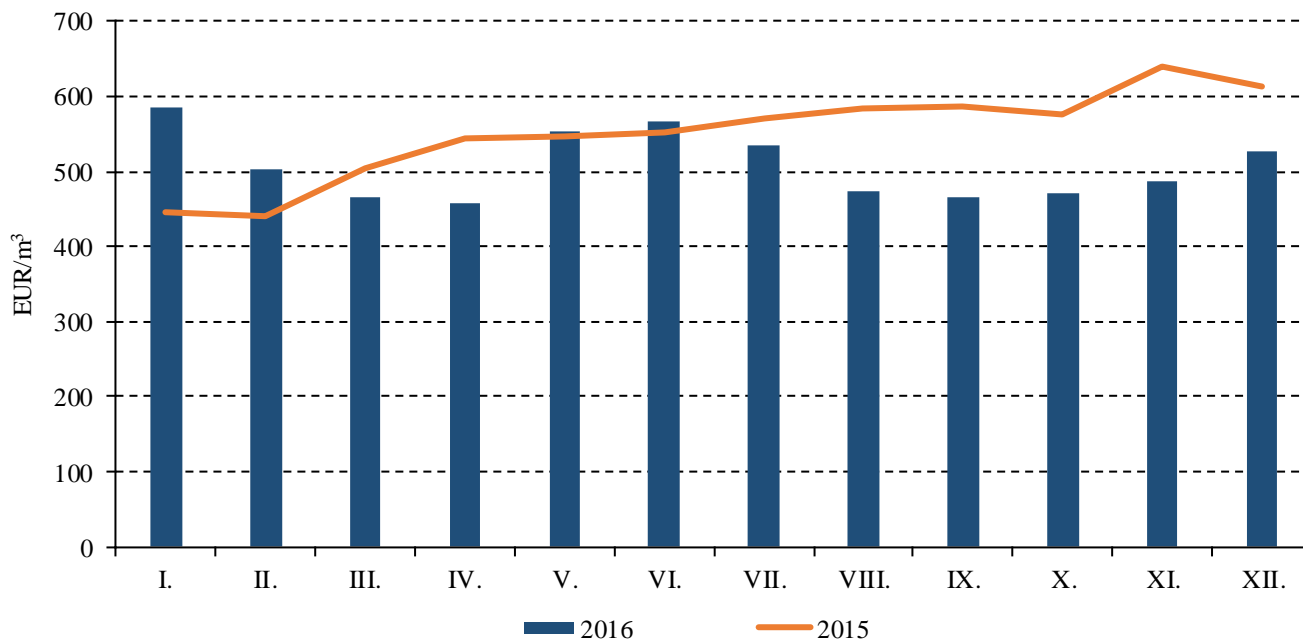
Forrás: F.O. Licht, HGCA

23. ábra: A repceolaj-metil-észter ára Németországban (2015–2016)

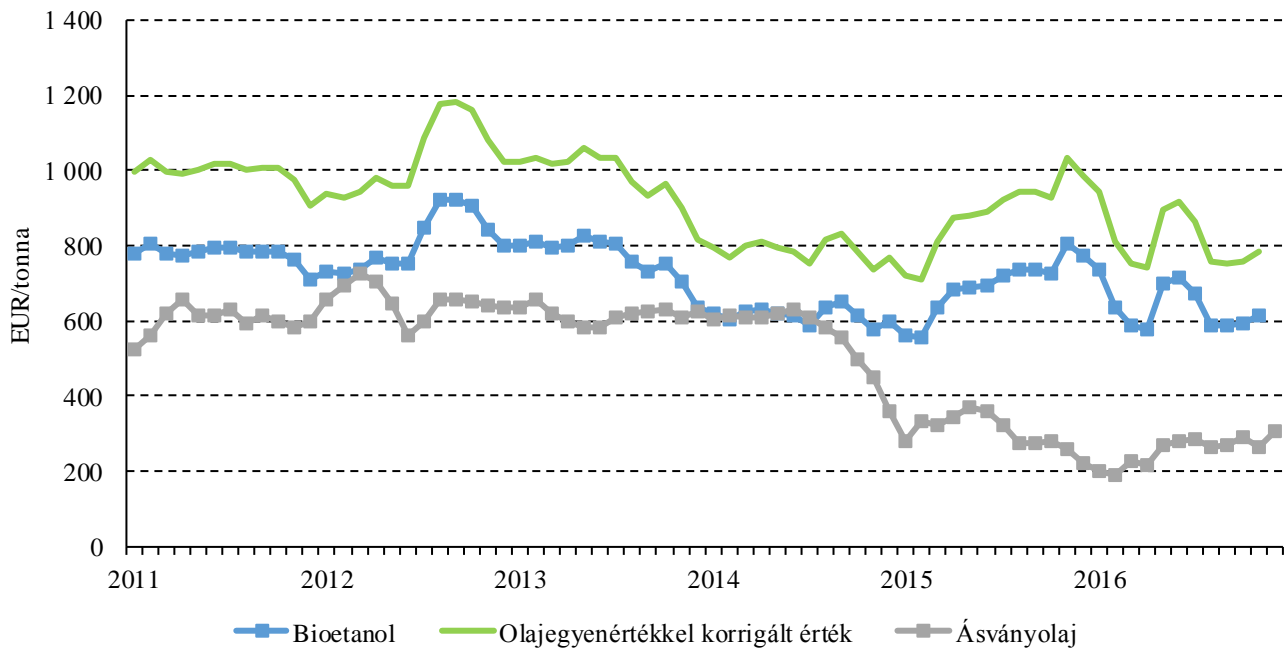
Megjegyzés: –10-12 C, EN14214
 Forrás: F.O. Licht

24. ábra: A bioetanol ára a nyugat-európai kikötőkben (2015–2016)

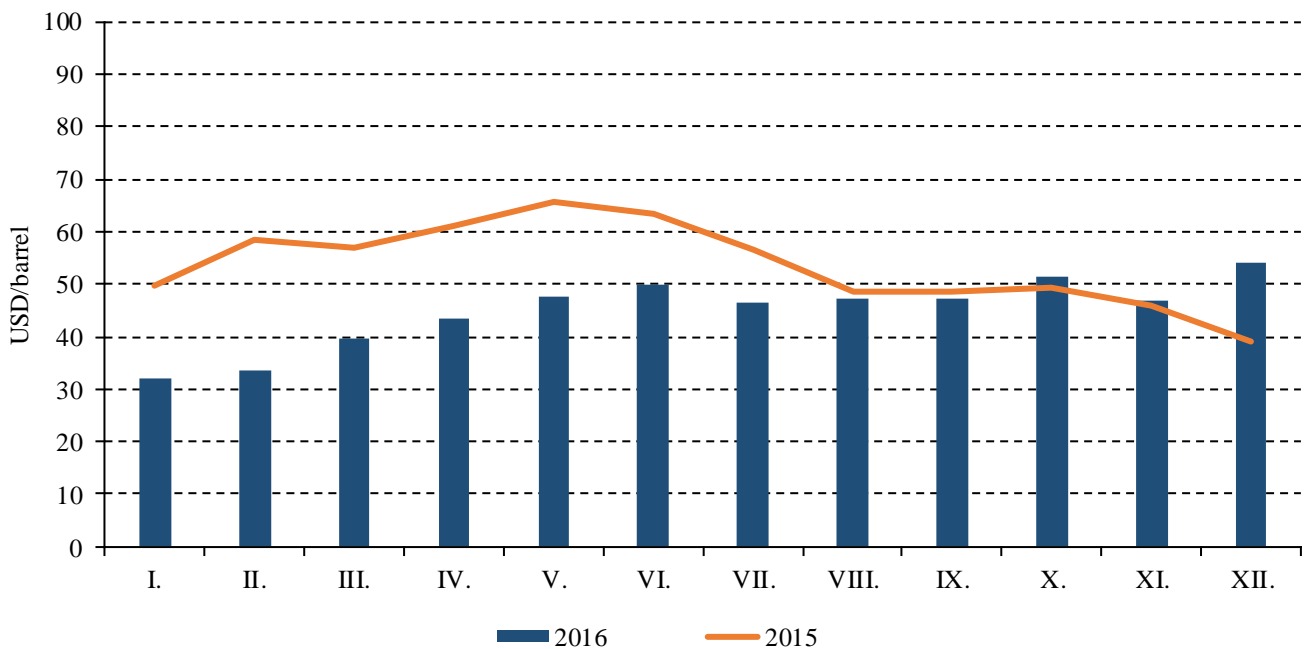
Megjegyzés: 92-96% alkoholtartalom, FOB ARA T2
 Forrás: F.O. Licht

25. ábra: Az ásványolaj, a bioetanol és a bioetanol olajjegyértékkel korrigált ára (2011–2016)

Forrás: F.O. Licht, HGCA

26. ábra: Az IPE Brent ásványolaj legközelebbi határidőre szóló jegyzésének havi átlaga a londoni árutőzsdén (2015-2016)

Forrás: HGCA

